

A. Vstavite vejice.

1.

Bienale ilustracij ki so ga pod okriljem organizacije Unesco (njene mednarodne zveze za otroško knjigo IBBY) že osemnajstič pripravili v Bratislavi glavnem mestu Slovaške počasi zapira vrata. V zadnjih dneh se v domu kulture kjer je predstavljena osrednja razstava še vedno gnete veliko osnovno- in srednješolskih skupin ki tovrstne ogledе običajno opravijo bolj na povelje kot v veselje. Vendar tudi po njihovi zaslugi rastejo številke obiska ki pa niso realni pokazatelj širšega zanimanja za bienale. Tujec ki si bienale ogleda proti koncu ko ni več številnih otvoritvenih prireditev in začetnega vrveža opazi da prireditev ni tako zelo povezana z mestom kot bi si organizatorji in razstavljalci želeli. Na vprašanje kje je kulturni dom kjer je bienale ilustracij so vsi – od taksistov mimoidočih prodajalke turističnih aranžmajev v agenciji do prodajalca v knjigarni ki je prav tisti hip v roki držal otroško knjigo z lepimi ilustracijami – odgovorili da ne vedo. Mračna stavba kulturnega doma enega od številnih ki jih premore Bratislava zasije le občasno; morda še najbolj vsako drugo leto v predjesenskem času ko gosti bienalno razstavo otroških ilustracij. Mrke hostese so bolj v vlogi redarjev kot gostiteljev blagajničarka pa stisnjena v ozki kabini prodaja karte in katalog bienala. Kartic ali plakatov ki bi jih obiskovalci kupili v spomin ne prodajajo. Razstava 2315 ilustracij ki jih je ustvarilo 290 knjižnih slikarjev iz 43 držav je postavljena klasično in pregledno. Selekcija je bila v rokah desetčlanske komisije ki je pri ustvarjalcih opazovala predvsem izraz in ne toliko zanimivih tehničnih rešitev. BIB se je v treh desetletjih uveljavil kot eden najpomembnejših pregledov svetovne likovne ustvarjalnosti v knjigah za otroke in mladino čeprav je njegova velika (evropska) konkurenca zadnja leta bolonjski knjižni sejem kjer je knjige ki so – tudi zaradi dobrih ilustracij – razstavljene mogoče še kupiti. A medtem ko nekateri bolonjski predstavitvi očitajo komercialno populistično naravnost drugi menijo da je bratislavski bienale v zatonu. Kljub vsemu prihodnost BIB ni tako črna; vsega blišča bienale še ni izgubil saj na njem še vedno sodelujejo številna znana ilustratorska imena (veliko njih je mogoče videti tudi v Bologni) kar vrednost prireditve (za zdaj) še ohranja. Doslej je bila za razstavo vedno izbrana vsaj ena ilustracija od vsakega sodelujočega avtorja pri čemer je število udeležencev iz vsake države omejeno. Države so različno zastopane. Nemčija ki je še pred leti sodelovala v zelo številčni ilustratorski zasedbi zdaj nastopa samo s tremi ilustracijami treh ilustratorjev z največ deli pa sta zastopani državi Poljska in Nizozemska ki sodelujeta vsaka s sedemnajstimi deli. Slovenski ilustratorji se predstavljajo z enajstimi deli ki so jih prispevali Daniel Demšar Jelka Godec Schmidt Irena Majcen Marjan Manček Dušan Muc Lila Prap Matjaž Schmidt Daša Simčič Alenka Sottler in pravzaprav že veteranki (in nagrajenki) bratislavskega bienala Marija Lucija Stupica in Marlenka Stupica. Marlenkina ustvarjalnost je bila v samem vrhu svetovne ilustracije v letih 1967 1969 in 1977 ko so jo vsakič nagradili s plaketo Marija Lucija Stupica pa je leta 1985 prejela zlato jabolko. Dve leti pozneje je njena ilustracija krasila tudi priložnostno serijo štirih znamk (motiv iz Andersenove pravljice Pastirica in dimnikar). Tokrat se slovenski ustvarjalci niso

VEJICE, VAJA 4

uvrstili med nagrajence čeprav so bili med najresnejšimi kandidati. Morda ni zanemarljivo da so predstavljeni v okviru japonskega bienala (gre za 'potujočo' prireditev ki bo v različnih japonskih mestih na ogled do maja 2002) posvečenega vzhodnoevropski ilustraciji; med nagrajenci je Alenka Sottler ki je v Bratislavi pred dvema letoma prejela otroško priznanje za najlepšo ilustracijo. Japonski bienale je namreč izbor gradil na osnovi bratislavske predstavitve leta 1999. "Ilustracija naj bi pripovedovala s samosvojo govorico in izžarevala globoko razumevanje likovnega jezika" je pred več kot desetimi leti po vrnitvi z bratislavskega bienala zapisal dober poznavalec knjižnega slikarstva Branko Sosič. "Bila naj bi slogovno enotna in dosledna pri izpeljavi zamisli izdelana na podlagi akademsko izbrušene delovne veščine in odmaknjene od najbolj preproste ilustrativnosti besedila kjer ni potrebno nikakršno spogledovanje z otroškim likovnim izrazom. Razvidna mora biti jasnost motiva oz. širše vsebine iz katere diha poduhovljenost in nadzemskost." Vse to še vedno drži in odlikuje veliko ilustracij razstavljenih na letošnjem bienalu kjer postane zavoljo množičnosti razstavljenih del toliko pomembnejši jasen avtorski zapis. Ta je v poplavi trendovskih knjižnih podob še vedno redkej prevladujejo pa iskribe bolj ali manj duhovite likovne domislice številne podobe narejene v kolažni tehniki stripu ne manjka pa niti sladkobnih in slikarsko nevesčih upodobitev ki so v skrajni sili namenjene samo tistim ki morajo videti slabo delo da lahko prepoznajo dobrega.

2.

Obsodba Alaina Juppeja nekdanjega predsednika francoske vlade (1995–1997) na pogojno zaporno kazen osemnajst mesecev in na deset let prepovedi kandidiranja na predsedniških volitvah ki jo je 30. januarja izreklo sodišče v Nanterju je na francoskem političnem prizorišču povzročila burne odzive. Juppe predsednik UMP (Union pour un mouvement populaire – "ljudska stranka") ki je glavna politična stranka sedanje vladne večine in tudi svetovalno telo predsednika Jacquesa Chiraca je bil obsojen zaradi ustanavljanja namišljenih delovnih mest v pariški mestni hiši. Sodišče mu je očitalo da je odobril odprtje sedmih fiktivnih delovnih mest za katera je mestna hiša plačevala RPR (Rassemblement pour la République – "republikanci"). Alain Juppe je bil takrat poslanec osemnajstega pariškega okrožja. Jacques Chirac osumljen da je med letoma 1976 in 1995 ko je bil župan Pariza in predsednik RPR vzpostavil nezakonit sistem financiranja RPR z ustanavljanjem fiktivnih delovnih mest s tem da so bile plače za ta delovna mesta namenjene njegovi stranki je takrat izjavil da je Juppe "najboljši med nami" to pomeni najboljši desničar.

Razsodba sodišča v Nanterju ne pušča nobenega dvoma saj pravi da je bil Alain Juppe v času ko se je vse to dogajalo neposredno podrejen vodji desnice Jacquesu Chiracu. Nekaj dni pred razsodbo je Alain Juppe zatrdil da se bo če bo obsojen umaknil iz političnega življenja vendar si je po procesu vzel čas za premislek. Čeprav predsednik UMP Alain Juppe uradno nima nobene funkcije v vladi vendarle mnogi zatrjujejo da vpliva na odločitve Jacquesa Chiraca in Jeana Pierra Raffarina tako da naj bi Francija pravzaprav delovala na podlagi njegovih odločitev. Spektakel se nadaljuje. Desnica odločno zagovarja Juppeja izjema je Nicolas Sarkozy njegov veliki tekmeč za kandidaturo na naslednjih predsedniških volitvah. Premier Jean Pierre Raffarin je prepričan da je razsodba "začasna" v senatu je

VEJICE, VAJA 4

javno dejal da si želi da bi bila razsodba pritožbenega sodišča drugačna. Tudi Jacques Chirac ni ostal tiho. Čeprav je v razsodbi iz Nanterreja izrecno navedeno da je "Alain Juppe prevaral suvereno ljudstvo" predsednik zatrjuje da gre za poštenega moža.

Levica oziroma Socialistična stranka ki jo je podobna obsodba doletela pred nekaj leti z Juppejem sočustvuje. Kljub temu najmočnejša stranka opozicije vztraja da je sodstvo opravilo svoje delo in da bi moral biti vsak Francoz ne glede na položaj odgovoren pred zakonom. Zeleni in njihov vodja Noel Mamere kandidat na predsedniških volitvah leta 2002 so se odzvali s silovitimi napadi na Jacquesa Chiraca. Menijo da bi moral biti obsojen predsednik republike. Že nekaj let ekološka stranka zelenih in nekaj socialističnih poslancev skuša zrušiti sodno imuniteto Jacquesa Chiraca. Za zdaj predsednika republike ni mogoče postaviti pred sodišče a takoj ko se bo njegov mandat iztekel ne bo za to nobene ovire več. Sodne zadeve imajo očitno politične posledice saj je jasno da mora Jacques Chirac če hoče ubežati roki pravice ostati dosmrtni predsednik republike.

Kljub temu je bil Chirac omenjen na kar šestih sodnih razpravah povezanih z aferami v zvezi z RPR ali s pariško mestno hišo v času njegovega županovanja. Prvi dosje v katerem je omenjen je tisti na podlagi katerega je bil obsojen Alain Juppe drugi pa zadeva stanovanja v Parizu v lasti pariške mestne hiše ki so jih uporabljali člani RPR s čimer si je stranka Jacquesa Chiraca neupravičeno pridobila dobiček. Ob izreku sodbe Alainu Juppeju pa je izbruhnil še en škandal ki ga francoski mediji imenujejo "afera znotraj afere". Sodniki so dan po koncu sojenja razkrili da so jim grozili s smrtjo in da so bili pred razglasitvijo razsodbe nadzorovani. Te obtožbe so sprožile takojšnje odzive. Predsednik republike bi za pomoč lahko zaprosil višji sodni senat (le Conseil superieur de la magistrature – CSM) organ ki jamči neodvisnost sodstva a je preverjanje resničnosti trditvev sodnikov raje naložil trem pomembnim osebnostim čeprav bi bil CSM sam sposoben preveriti trditve. CSM je 5. februarja javno obžaloval Chiracovo odločitev.

In kaj pravi na vse to Jean-Marie Le Pen? Nacionalna fronta stranka ki jo vodi se je spet začela pogosteje pojavljati v medijih. Nekaj dni pred prvim krogom regionalnih volitev ki bodo 21. marca se je njen predsednik znašel v središču nepričakovane polemike. Upravno sodišče v Marseillu je 22. februarja ugotovilo da Le Pen ne izpolnjuje pogojev za kandidaturo v regiji Provansa-Alpe-Azurna obala (Provence-Alpes-Cote d'Azur (PACA)). Razlog je bilo to da Le Pen ni predložil potrdila o stalnem prebivališču v tej regiji. Brez tega potrdila pa 75-letni vodja Nacionalne fronte ki se je na zadnjih predsedniških volitvah prebil v drugi krog na regionalnih volitvah ne more sodelovati. Jean-Marie Le Pen se je na odločitev že pritožil češ da upravno sodišče zgolj izpolnjuje ukaze višjih oblasti ki želijo preprečiti njegovo kandidaturo. Nekateri njegovi regionalni nasprotniki na primer kandidat Unije za predsedniško večino (UMP) Renaud Muselier ali predsednik Socialistične stranke (PS) Michel Vauzelle pa menijo da Le Pen namenoma ni predložil potrdila saj si želi da bi mu nastop na volitvah prepovedali. Nacionalna fronta je namreč v regiji PACA navadno dobila veliko glasov ugotovitve anket opravljenih v zadnjih nekaj tednih pa kažejo da bi mu volilci namenili le 20 odstotkov glasov to pa je precej manj kot kandidatom UMP ali PS. Verjetno je torej da bi se Le Pen rad izognil pričakovanemu porazu. Hkrati se je javnosti lahko predstavil v vlogi žrtve francoskega

VEJICE, VAJA 4

političnega in sodnega sistema. V času ko je UMP notranje povsem razdeljena zaradi afere Juppe in ko ima PS nemalo težav s kampanjo je Nacionalna fronta povsem nedolžna tudi kar zadeva napake pri vladanju saj ni bila nikoli vladna stranka.

A predvidevanje da bo zaradi odsotnosti vodje skrajnih strank na regionalnih volitvah izid teh strank slabši je lahko zavajajoče. Skrajna desnica v državi ki želi biti iz dneva v dan bolj liberalna po vsej verjetnosti še ne bo nehala opozarjati nase.

B. Določite, ali gre za levosmerno, desnosmerno ali obojesmerno vejico.

Ameriški predsednik Barack Obama je v nagovoru ameriškim vojakom pred začetkom vrha G20 v Seulu danes dejal, da se ZDA ne bodo obotavljale pri obrambi Južne Koreje in da zavezništvo s to državo še nikoli ni bilo tako trdno. Obenem je obsodil politiko Severne Koreje, ki pogloblja izoliranost države in revščino njenih državljanov. Zavezništvo z Južno Korejo še nikoli ni bilo močnejše in skupaj z ostalim svetom smo dali jasno vedeti, da bo Severno Korejo, če bo nadaljevala z razvijanjem jedrskega programa, to vodilo do še večje izolacije in manjše varnosti, je ob obisku v ameriškem oporišču sto kilometrov južno od demilitariziranega območja, ki deli obe Koreji, dejal Obama. V Južni Koreji je sicer nameščenih več kot 28.000 ameriških vojakov. "Če bo Severna Koreja izpolnjevala mednarodne standarde glede jedrskega programa, pa lahko v zameno pričakuje pomoč mednarodne skupnosti pri odpravljanju revščine v državi," je še dejal Obama. "Severna Koreja pozna pot do blaginje in bi ji morala slediti," je dodal.

(Vir: www.vecer.si, 11. 11. 2010.)